Universitetet i Bergen
Uttak 09.10.2012
Nyhet fra 13.01.2009

Nyhetsklipp

Vin og sjokolade gir bedre husk	Aftenposten Morgen	13.01.2009	2

Retriever

Aftenposten

Vin og sjokolade gir bedre husk

Aftenposten Morgen. Publisert på trykk 13.01.2009. Seksjon: Innsikt.
Side: 12.
Del: 1.

Eldre mellom 70 og 74 år som drikker vin og te og spiser sjokolade, scorer best på kognitive tester, viser resultater fra helseundersøkelsen i Hordaland.

- Undersøkelsen er basert på et omfattende spørreskjema om det vanlige kostholdet i hverdagen i løpet av det siste året. Ingen av deltagerne er demente, dette er vanlige folk som bor rundt om i kommunene, sier Grethe S. Tell, professor i samfunnsmedisin ved Universitetet i Bergen, til universitetsavisen På Høyden. Undersøkelsen om vin, te og sjokolade er gjennomført blant 2031 personer mellom 70 og 74 år; og 55 prosent av deltagerne var kvinner.

© Aftenposten

12 INNSIKT innsikt@aftenposten.no Aftenposten Tirsdag 13. januar 2009

Romstasjonen 155 får de siste solcellepanelene montert i februar. FOTO: NASA/REUTERS

Romstasjonen får mer strøm

I neste måned blir den internasjonale romstasjonen 155 en enda sterkere stjerne på natthimmelen. Eller sagt på en annen måte: Et team astronauter skal levere og montere de siste store solcellepanelene på romstasjonen. Panelene skinner kraftig i sollyset og er nye av grunnen til at mange kan følge romstasjonen som en rask bevegelig stjerne.

Romfergen med panelene om bord skal etter planen skytes opp 12. februar. Dette er den første av sels planlagte ferder i 2009. En av disse ferdene går til Hubble-teleskopet for en aller siste oppgradering av det suksessrike instrumentet for observasjoner i universet.

Terapi mot søvnløshet

Svært få som bruker sovepiller, får tilbud om psykologisk behandling. – Primærhelsetjenesten bør ta i bruk flere tilnærmingsmåter enn å foreskrive medikamenter, mener psykolog og forsker **Siri Omvik**. – Vi tenker ofte at de som sover dårlig, har problemer i hverdagen. Og at de som de får sove, vil problemene forsvinne. Så enkelt er det ikke, sier hun til forskning.no.

Studier har vist at det finnes andre og effektive behandlingsmåter enn sovemidler.

– I studien vi har gjort, kommer det frem at folk flest ville foretrekke ikke-medikamentell behandling, sier Omvik.

Vin og sjokolade gir bedre husk

Eldre mellom 70 og 74 år som drikker vin og te og spiser sjokolade, scorer best på kognitive tester, viser resultater fra helseundersøkelsen i Hordaland.

– Undersøkelsen er basert på et omfattende spørreskjema om det vanlige kostholdet i hverdagen i løpet av det siste året. Ingen av deltagerne er demente, dette er vanlige folk som bor rundt om i kommunene, sier **Grethe S. Tell**, professor i samfunnsmedisin ved Universitetet i Bergen, til universitetsavisen På Høyden. Undersøkelsen om vin, te og sjokolade er gjennomført blant 2031 personer mellom 70 og 74 år; og 55 prosent av deltagerne var kvinner.

Vanligere med veggedyr

Veggedyr er blitt stadig sjeldnere i Nord-Amerika og Vest-Europa det siste århundret, til forskjell fra hvordan utviklingen har vært i utviklingsland. Men det er en del som tyder på at veggedyr, eller sengetøgger, er i ferd med å bli mer vanlig i USA, Canada og Storbritannia.

Foto av Piotr Naskrecki fra CDC

Et voksent hunnveggedyr i ferd med å suge blod.

2,5 cm

Farge: Lyst rødbrunt, mørkere rett etter å ha spist

Utseende: Ovalt, flatt, ikke ben, kan ikke fly

Størrelse: Voksne kan bli ca. 6 cm

Et hunnveggedyr legger ca. 200 egg i løpet av livet med en hyppighet på 1-12 egg per dag. I løpet av 6-17 dager klekkes veggedymyrer, og etter ca. 10 uker er myrene kjønnsmodne

Hva man skal se etter

- Kløende røde flekker på huden om morgenen som ikke var det kvelden før
- Mørke flekker på madrasser, sengetøyrer og sengerammer fra veggedyrenes avføring
- Blodflekker på laken og madrasser

Hvordan de kan unngås

- Undersøk bruktmøbler og bagasje etter reiser
- Se etter mørke flekker på hotellsengen. Ikke la bagasjen stå på gulvet når du reiser

Hva man skal gjøre

- Ekspertise sier at det kan være nødvendig med profesjonelle utryddere med flere oppfølgingsbesøk

© MCT/Rapts. KILDER: AP, U.S. National Pest Management Association (NPMA), U.S. Centers for Disease Control (CDC)

Barn får ikke

Foreldre blir pålagt hovedansvaret når ny lov om dyrevelferd blir vedtatt til våren.

MONICA HAUGSTAD
ERIK BIEKKE (foto)
Bergens Tidende

Torsdag er det frist for å melde seg på til Stortingets høring om Regjeringens lovforslag. Høringen skal være den 22. januar.

I forslaget til ny lov om dyrevelferd vil Regjeringen at:

- **Barn under 16 år ikke skal ha et selvstendig ansvar for dyr.**
- **Den som omsatter dyr, må undersøke om foreldrene er villige og i stand til å ta ansvaret for dyret. Regjeringen legger opp til at dette reguleres i forskrift.**
- **Den som selger eller overlater dyr til andre, skal gi informasjon om forhold som er av betydning for dyrets velferd.**
- **Du må varsle Mattilsynet eller politiet hvis du mistenker at dyr mishandles eller lider under sviktende stell.**
- **Dyr som brukes til fremvisning og konkurranser, skal ikke bli utmattet, skadet eller redde.**
- **Departementet legger opp til at det lages forskrifter om merkeordninger.**

Menneskeliggjøring. Generalsekretær i Norges Zoohandleres Bransjeforening, Svein A. Fosså, mener kunnskapsnivået hos dyrekjøpere er varierende.

– Bransjens inntrykk er at folk flest er langt mer bevisst sitt ansvar enn de var for bare få år siden. Kunnskap fra litteratur og Internett er stadig lettere tilgjengelig. Økt fokus på dyrevelferd i samfunnet har også betydning, sier han.

– Hva er svakhetene i folks kunnskap til og stell av dyr?

– Den største svakheten ligger nok i den tiltagende menneskegjøringen av dyrene. Noen har problemer med å skille mellom menneskers og dyrs behov og interesser. Dette er en større risiko jo nærmere dyrene står oss følelsesmessig og adferdsmessig. Dyr som står fjernt fra oss, som akvariefisk, amfibier og reptiler, innbyr i større grad til fordypning i dyrenes biologiske behov.

– I hvilken grad vil lovforslaget få betydning for folk flest og for dem som selger dyr?

– Forslaget til dyrevelfærdslov er en fullmaktslov i så stor grad at det er umulig å si hva den vil føre til for det blir laget forskrifter til den. Dette har Norges Zoohandleres Bransjeforening og mange hobbydyrorganisasjoner påpekt allerede under høringsrunden.

Mange mener noe. Det er Landbruks- og matdepartementet i samråd med Fiskeri- og kystdepartementet som har jobbet frem forslaget, som også gjelder dyr i forsknings- og næringsvirksomhet.

Lovforslaget har skapt ivanlig stor interesse. Totalt har departementet fått inn 146 høringsuttalelser fra privatpersoner, foreninger og næringslivet.

Forslaget om aldersgrense på 16 år for å ha ansvar for et kjæledyr, har stor oppslutning. Mange høringsinstanser ønsker konkretisering av kompetanseskravene. Det har departementet ikke tatt hensyn til. Fiskeri- og kystdepartementet skriver i sin kommentar at det er behov for opplæringsmateriell.

Etter Stortingets egen høring skal næringskomiteen vurdere endringer i Regjeringens forslag, før Odelstinget får saken.

monica.haugstad@bt.no

Engstelige

En sliten og tufsete Snoopy ble funnet i Nygårdsparken i Bergen. Han bet den som forsøkte å klappe ham.

Nå er han trygg i Rikke Gjerde Haugens armer. – Han hadde antagelig vært alene i parken i rundt tre måneder, sier mor Linda Gjerde, som fikk kaninen gjennom Dyrebeskyttelsen.

– Vi vet jo ikke hva som hadde skjeld med ham. Men når en kanin biter hver gang du prøver å ta i den, kan man jo undres på hvordan eierne behandlet ham, og om de slapp ham ut for å bli kvitt ham.

Her finner du mer informasjon

Mattilsynet er en offentlig etat for dyrevelferd og har flere brosjyrer om hold av ulike dyr: www.mattilsynet.no

Regjeringens nettside om dyrevelferd: Gå til www.regjeringen.no, velg Landbruksdepartementet. Klikk Tema, og deretter Dyr.

Stortinget: www.stortinget.no, klikk Saker og publikasjoner og deretter Landbruk.

Norsk Kennel Klub: www.nkk.no

Norsk Akvarieforbund: www.akvarieklubb.org

Norsk Herpetologisk Forening: www.herpetologisk.com

Norsk Stuefuglforening: www.stuefugler.no

Norsk Husksittforening: www.norskhuskattforening.net

Norsk Kaninavlsforbund: www.kanin-nkf.net/

På www.dyrenett.no finner du lenker til flere organisasjoner